

**UNIVERSITETET I BERGEN
INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE, KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP**

Bergen, 06.10.2016

INNKALLING TIL INSTITUTTRÅDSMØTE

Instituttrådet innkalles med dette til møte **torsdag 20. oktober 2016 kl. 12.15** rom 415, Sydensplassen 12/13.

SAKLISTE

- I Innkalling og sakliste
- II Protokoll fra forrige møte
- III Referatsaker
 - a. UUI 22.08.16
 - b. UUI 05.09.16
- IV Orienteringssaker
 - a. Informasjon fra instituttlederen
 - b. Fakultetsstyresaker
- Sak 08/16 Regnskap pr. september
- Sak 09/16 Utlysning av vitenskapelige stillinger – budsjett 2017

Eventuelt

Sakspapirene følger vedlagt med unntak av saksforelegg til sak 9 som sendes ut 14. oktober.

Jan Heiret

Britt Kristin Holsen

PROTOKOLL FRA INSTITUTTRÅDSMØTE 01.09.2016

Til stede: Instituttleder: Heiret
Gruppe A: Barndon, Brautaset, Natvig, Reme
Gruppe B: Tsakos
Gruppe C: Arefjord
Gruppe D: Ingen møtte

Sekretær: Holsen

Forfall: Forsberg

Ikke møtt: H.L. Eriksen, M. Eriksen

Observatør: Fjell, Watkins

I Innkalling og sakliste

Ingen merknader

II Protokoll fra forrige møte

Ingen merknader

III Referatsaker

a. FU 27.05.16

b. UUI 06.06.16

Ingen merknader

IV Orienteringssaker

a. Informasjon fra instituttlederen

- Stillinger
 - Middelalderarkeologi – Nordeide begynte 1. august
 - Administrative stillinger – 2 nye eksamenskonsulenter, samt flere interne omrokkinger i noen av de andre stillingene. Stillingen som forskningsrådgiver vurderes nærmere, og kan sees i sammenheng med evt. SFF.
- b. Fakultetsstyresaker
 - Bedømmelse av professoroppykk
 - Reviderte satser for bedømmelse
 - Regnskap pr. juli 2016
 - Budsjettforslag 2017

Sak 07/16 Fagstrategi historie

Heiret orienterte.

De øvrige fagene bør levere fagstrategier i løpet av høsten.

Vedtak:

Instituttrådet tar fagstrategien for historie for perioden 2016-2020 til etterretning.

Eventuelt

Ingen saker.

Bergen 21. september 2016

Jan Heiret

Britt Kristin Holsen

Dersom det ikke har kommet merknader innen 10.10.16, regnes protokollen som godkjent.

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Utvalg for undervisning og internasjonalisering

Referat UUI-møte 22.8.2016

Møtt: Tove Fjell, Istvan Keul, Kyrre Kverndokk, Simon Malmberg, Christian Sæle, Vebjørn Kjersheim (student), Triin Riikoja-Lid (student), Julie Alver Tønsaker Watkins

Observatører: Eirik Kvam Goksøyr, Hanna Torsdotter Husabø, Jannie Idsal, Anne Mailin Selland

Ikke møtt: Studentrepresentanter for arkeologi og religionsvitenskap

1) Innkalling og saksliste

2) Orienterings- og oppfølgingsaker

a) HF2018

Tove Fjell orienterer om arbeidet med rapporter fra AHKR og samtaler med andre fagmiljø ved fakultetet. Rapporten leveres 31.8.

b) Opptak historiestudenter til PPU

For å sikre at alle studieplasser på PPU ble fylt, ble det ved opptaket h16 sendt ut tilbud til alle kvalifiserte PPU-søkere med historie. Dette resulterte i en vesentlig økning i studentmassen, og noen tilpasninger i undervisningsopplegget har vist seg nødvendig.

3) Diskusjonssaker

a) Undervisningsforum høsten 2016

Undervisningsforum er lagt til 21.oktober. Aktuelle tema er Mitt UiB og Inopera. Fagkoordinatorene hører med fagmiljøene om andre aktuelle saker til neste UUI-møte.

4) Saker

2016/14 – Endring i emnebeskrivelser for RELV202SEM/302SEM

Vedtak: Endringene godkjennes slik de ble lagt frem på møtet

2016/15 – Endring i emnetilbud i Midtøstens historie

Vedtak: Endringene i HIM111, HIM201 og HIM103 godkjennes slik de ble lagt frem for møtet.

2016/17 – Endringer på BA-KUVI

Vedtak: BAHF-KUVI og KUVI101 godkjennes med de endringer som kom frem i møtet.

KUVII02, KUVII03, UVII04, KUVII05, KUVII07 og KUVI301 godkjennes slik de ble lagt frem på møtet.

2016/18 – Emnebeskrivelser, religion som fag I på MAHF-LÆHR

Vedtak: Emnebeskrivelsene for RELV250L, RELV302SEM L, RELV306L og RELDI313 godkjennes slik de ble lagt frem på møtet.

5) Eventuelt

Ingen saker

Tove Fjell
leder

Julie A. Tønsaker Watkins
sekretær

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Utvalg for undervisning og internasjonalisering

Referat fra UUI-møte 5.9.2016

Møtt: Tove Fjell, Janis Ann Hofmann (student), Istvan Keul, Vebjørn Kjersheim (student), Kyrre Kverndokk, Simon Malmberg, Christian Sæle, Julie Alver Tønsaker Watkins

Observatører: Eirik Kvam Goksøyr, Jannie Idsal, Ingvar Mæhle (sak 16), Eivind Seland (sak 16)

Ikke møtt: Studentrepresentanter for arkeologi og religionsvitenskap

1) Innkalling og saksliste

Eirik Kvam Goksøyr melder sak under eventuelt

2) Orienterings- og oppfølgingssaker

a) HF2018.

Rapporten fra AHKR er levert.

3) Diskusjonssaker

a) Undervisningsforum høsten 2016

Aktuelle tema for undervisningsforum 21. oktober er Mitt UiB, Inspera, sensorveiledninger og rutiner rundt gruppeoppgaver/-vurdering

b) Ekskursjonsmidler 2017

AHKR ønsker å lyse ut ekskursjonsmidler også for 2017, men gitt den økonomiske situasjonen vil det sannsynligvis være snakk om lokale ekskursjoner uten overnatting. Det kan søkes om midler til alle typer ekskursjoner, men tildelingen vil sannsynligvis gjøres etter kriteriene over, slik at flest mulig studenter får utbytte av ekskursjonsmidlene.

4) Saker

2016/16 – Nytt emne HISxxx – Det antikke Hellas' historie

Eivind Seland og Ingvar Mæhle orienterer. UUI ser dette som et positivt initiativ.

Vedtak: Det nye emnet godkjennes slik det legges frem for møtet.

2016/19 – Karakterkrav for opptak til masterprogrammene ved AHKR

Julie Watkins orienterer.

Vedtak: UUI ved AHKR går inn for at det skal innføres formelt krav om et snitt på minimum C i spesialiseringen for å kvalifisere for opptak til instituttets fire masterprogram.

5) Eventuelt

AHKR201 – Praksis i arbeidslivet.

Emnet har gått tre ganger, og legges merke til både av universitetet og studentene. Emnet bør utvikles og holdes aktivt. Er det andre samarbeidspartnere som er aktuelle å få inn? Er det andre sektorer som kunne komme til i tillegg til museene? Studenter fra andre

fagbakgrunner som kunne delta? Det bør også informeres grundigere om tilbudet. UUI og fagmiljøene bes følge opp saken i løpet av høsten.

Tove Fjell
leder

Julie A. Tønsaker Watkins
sekretær

**UNIVERSITETET I BERGEN
INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE, KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP**

Institutttrådsmøte 20.10.2016

Sak 08/16

Regnskap pr. september

Vedlagt notat om instituttregnskapet pr. september.

Det er i september gjort supplerende tildelinger av forskningsmidler og publiseringsstøtte. Og det presiseres at det er viktig at alle instituttinterne tildelinger disponeres i tide før regnskapsavslutningen for 2016.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet tar regnskapet pr. september til etterretning.

Jan Heiret

Regnskapsrapport pr. september

Vedlagt finnes regnskapssammendrag pr. september (vedlegg 2). Hovedoversikten er inndelt i instituttets frie midler og øremerkete midler tildelt på prosjekt 7.

Felles for alle disse midlene er at de ikke er overførbare, kun med unntak av stipendiatene og postdoktorenes driftsmidler som nå føres på prosjekt 720006, samt prosjekt 700268 Vitenskapshistorie.

I instituttets frie midler inngår vikarmidler tildelt fra fakultetet («timemidler»), samt instituttinterne avsetninger til insentivmidler og andre øremerkete tiltak (se sak 01/16). De resterende 40% skal dekke instituttintern avsetning til lønn (timemidler og sensur), samt løpende driftsutgifter. I restmidlene på kr. 1.587.368 inngår en budsjettavsetning på kr. 369.200 til lønn og sosiale kostander.

Tidligere har fakultetet tildelt annuum i en lønns- og en driftsdel. Nå tildeles alle midlene som driftsmidler, og instituttene må selv sette av nødvendige midler til lønn utover vikartildelingene, samt dekke de sosiale kostnadene som påløper. Dersom lønnsavsetningen overskrides, påløper det derfor i tillegg merkostnader knyttet til sosiale avgifter.

Regnskapstallene viser ikke hele forbruket, ettersom inntekter er med å saldere utgiftstallene. Det er likevel klart at det står relativt mye ubrukte midler i rest. Av annuumsmidlene står 70% ubrukt, mens det på tilsvarende tidspunkt i fjor sto 67% i rest.

Tidligere år har instituttene kunnet overføre inntil 5% av instituttets totalbudsjett til styrking av neste års annuum, dette er nå endret til 5% av de frie midlene. Det betyr at vi fra 2016 kan overføre inntil kr. 276.000, mens vi i 2015 kunne overføre kr. 630.000. Dette betyr likevel ikke at ubrukte fordelte midler kan overføres til samme eller tilsvarende formål.

Fagmiljøene er tildelt timemidler etter innmeldte behov, og tildelinger over ulike instituttpotter er tildelt etter søknad. De er viktig at alle disponerer tildelte midler i tide til at utgiftene regnskapsføres i 2016, og at kostnader som kan tas tidligere ikke ventes med til årets siste måneder. Det er også viktig at instituttet får melding snarest mulig om midler som ikke vil bli brukt, slik at disse kan disponeres til andre formål.

Vedlegget viser også oversikt over instituttet BOA-aktivitet med status pr. september.

BKH 07.10.2016

112200 AHKR REGNSKAP Pr september 2016

2016	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik
	BUDSJETT	REGNSKAP	REST
Annuum drift	2 279 539	692 171	1 587 368
Insentivmidler	600 664	219 956	380 708
Andre øremerkede midler institutt	1 496 708	641 627	855 081
Timemidler	1 243 300	644 148	599 152
Sum instituttets frie midler	5 620 211	2 197 902	3 422 309
Prosjekt 720006 Stip og postdok	823 589	241 526	582 063
Prosjekt 700900 Saldering bidragsprosjekter	0	2	-2
Prosjek 700910 2UiB/BOA	728 000	441 980	286 020
Prosjekt 710028 Smådriftsmidler	332 000	124 673	207 327
Prosjekt 700289 Studiekvalitet	400 000	46 693	353 307
Prosjekt 700268 Vitenskapshistorie	3 225 600	635 522	2 590 078
Prosjekt 710006 PEK midler	130 000	28 782	101 218
Prosjekt 710004 Samarbeid CMI og UiB	10 000	0	10 000
* Sum øremerkede midler prosjekter 7.....	5 649 189	1 519 178	4 130 011
SUM	11 269 400	3 717 080	7 552 320

* Beløpene er uten sosiale kostnader

BOA AKTIVITET PR september 2016

	Kostnadsbudsjett	Kostnadsført	Rest kostnad
GL prosjektnummer	BUDSJETT	REGNSKAP	REST
100005 Oppdrag	823 424	668 555	154 869
199995 NFR	8 407 024	4 592 038	3 814 986
219995 Statlige etater	8 085 553	2 143 055	5 942 498
399995 Organisasjoner	63 350	0	63 350
469994 Gaveforsterkningsmidler	18 691	-636	19 327
469995 Gaver	555 932	225 464	330 468
499995 Næringsliv og privat	656 142	0	656 142
599995 Stiftelser	374 606	138 767	235 839
639995 EU	844 919	-26 391	871 310
Sum	19 829 641	7 740 852	12 088 789

Egenfinansiering er ikke med her.

UNIVERSITETET I BERGEN INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE, KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP

**Institutttrådsmøte 20.10.2016
Sak 09/16**

Utlysning av vitenskapelige stillinger – budsjett 2017

Etter et år med stillingsstopp har fakultetsledelsen åpnet for å re-ansette et begrenset antall i vitenskapelige stillinger. Forutsatt at budsjettet for 2017 gir rom for det, innebærer forslaget at det kan re-ansettes i 50% av stillinger som blir ledige i 2016 og 75% av stillinger som blir ledige i 2017. Fakultetsledelsen og instituttlederne har blitt enige om at denne re-ansettelsesprosessen bør følge instituttgrensene slik at institutter med avganger i 2016 og 2017 ikke blir for hardt og tilfeldig rammet av nedskjæringene. Det er samtidig enighet om at studieprogram som nå mister stillinger kan bli tilgodesett senere. Det er en forutsetning for at den videre prosessen med å tilpasse stillingsstrukturen til budsjettsituasjonen skal foregå på en ryddig måte, at det i løpet av 2017 blir vedtatt en ny bemanningsplan.

Ved AHKR har det i 2016 blitt ledige fire stillinger (én i arkeologi, én i historie, én i kulturvitenskap og én i region og regionalisering). I 2017 vil fem stillinger bli ledige (tre i historie og to i religionsvitenskap). Regner vi 50% re-ansettelse av stillingene som ble ledige i år og 75% av stillingene som blir ledige til neste år skal AHKR kunne ansette 5-6 personer ($4 + 3,75 = 5,75$).

Stillingen som ble ledig i region og regionalisering vil ikke bli erstattet i og med at programmet pr juni 2016 er lagt ned som følge av en strategisk prioritering av ressursene ved instituttet. Instituttet er også innforstått med at det ikke ansettes en ny person i kulturvitenskap. Hovedårsaken er at studenttallet ikke gir rom for flere enn de seks stillingene faget nå har, og fagmiljøet har da også revidert studieprogrammene sine og kuttet i antall emner for å tilpasse undervisningstilbud til bemanningssituasjonen. Gjennom HF 2018-prosessen legges det dessuten opp til at kulturvitenskap skal inngå i felles BA- og MA-programmer med historie.

Religionsvitenskap mister to av sine 10 stillinger i 2017. Studenttallet har falt noe de siste årene, særlig på masternivå, men fagmiljøet har befestet sin stilling som et av universitetets mest-publiserende og har mange forskere i det internasjonale toppsjiktet. Fra høsten 2017 skal dessuten religionsvitenskap tilby en fullverdig lektorutdanning. Faget vil fra og med høsten 2017 stå uten spesialkompetanse i islam og vil få sin kompetanse i kristendom sterkt svekket. Dette vil ikke bare skape en akutt mangel på undervisningsressurser innenfor to fagområder som er av avgjørende betydning for å

kunne tilby en fullverdig utdanning i religionsvitenskap, men også gjøre det meget vanskelig å dekke undervisningen mer generelt. Erfaring tilsier at en hoveddel av studenter på religionsvitenskap vil komme til å undervise i skolen, og at faget fortsetter å ha nødvendig kompetanse på islam og kristendom er derfor helt vesentlig. En re-ansettelse som opprettholder kompetanse i islam er spesielt viktig fordi dette feltet ikke kan dekkes inn av den gjenværende staben. En islam-stilling i religionsvitenskap vil dessuten kunne styrke det flerfaglige samarbeidet om midtøstenstudier ved fakultetet.

Arkeologi har pr i dag seks faste vitenskapelige ansatte i ordinære stillinger. Studenttallet har vært nokså stabilt de siste årene, men med utgangspunkt i nåværende bemanningsplan ville ikke fakultetet lyse ut en stilling da det i 2015 ble klart at en stilling ville bli ledig i 2016. Situasjonen for faget er imidlertid kritisk av særlig to grunner. For det første mangler faget nå kompetanse i europeisk steinalderarkeologi. For at instituttet skal kunne tilby en fullverdig arkeologiutdanning må det gis undervisning i europeisk steinalder, både fordi denne perioden er sentral i faget rent allment, og fordi kandidater må ha teoretisk og praktisk kompetanse i europeisk steinalder for å kunne søke jobber i museums- og kulturminnesektoren. For det andre krever arkeologiutdanningen større undervisningsressurser enn mange andre HF-fag fordi studentene må opparbeide kompetanse i feltarbeid. Studiet er i en slik forstand å regne som en profesjonsutdanning, og fakultetet har lenge anerkjent dette ved å arbeide for at arkeologi skal flyttes til en høyere finansieringskategori. Samlet sett betyr dette at instituttet ikke er i stand til å tilby en fullverdig – og konkurransedyktig - arkeologiutdanning uten omfattende bruk av timelærere eller en stilling i steinalderarkeologi.

Historie er det største faget ved fakultetet og har hatt et jevnt høyt studenttall de siste årene. Etter en viss nedgang i rekrutteringen til masterprogrammet har også denne tatt seg opp, og i 2016 ble alle de 40 plassene fylt opp. Faget gir undervisning i alle historiske perioder, i et bredt spekter av temaer og spenner vidt geografisk. Faget har dessuten en utadrettet profil og ansees som en nødvendig samarbeidspartner for andre studieprogram og tilbyr dermed emner som trekker studenter også fra andre fakultet. Fra og med høsten 2017 skal historie tilby en fullverdig lektorutdanningen. Da lektorprogrammet ble planlagt, hadde historie 24 stillinger. Dessuten var søkningen til masterprogrammet fallende og instituttet regnet med at det ville være ledig undervisningsressurser. I 2016 og 2017 vil altså faget få fire stillinger ledige, og i 2018 må vi regne med at ytterligere to går av med pensjon. At vi har sett en gledelige økningen av søker tallene til masterstudiet, og skal sette i gang et lektorprogram samtidig som det foregår et generasjonsskifte i staben, setter faget i en kritisk situasjon. Historie er et typisk breddefag, men er organisert slik at hele staben har et kollektivt ansvar for undervisningen og at det forutsettes at de vitenskapelig ansatte både er spesialister og kompetente generalister som påtar seg undervisning også utenfor sine spesialfelt. Behovet for re-ansettelser i historie er da også først og fremst begrunnet ut fra at fagmiljøet kollektivt skal kunne være i stand til å gi et forsvarlig undervisningstilbud til det store antallet historiestudenter. Men i tillegg fører avgangene i 2016 og 2017 til at helt sentrale fagfelt vil være sterkt underbemannet. Særlig gjelder dette moderne politisk historie, økonomisk historie, middelalderhistorie og politisk historie i tidlig moderne tid.

Instituttets samlede vurdering er at bemanningen i historie, religionsvitenskap og arkeologi må opprettholdes. Instituttet vil samtidig understreke at det er foretatt prioriteringer som har ført til at to stillinger allerede er kuttet. På grunn av fakultetets vanskelige økonomiske situasjon er instituttet likevel innforstått med at det i denne omgangen må kuttes også i nødvendige stillinger. Instituttet foreslår derfor følgende prioriteringer av de stillingene som i følge den planlagte re-ansettelsesprosessen skal tilføres AHKR:

- 1) Moderne politisk historie
- 2) Europeisk steinalderarkeologi
- 3) Økonomisk globalhistorie
- 4) Religionsvitenskap med vekt på islam
- 5) Middelalderhistorie
- 6) Politisk historie i tidlig moderne tid

Dersom budsjettsituasjonen skulle tilsi at flere stillinger kan utlyses vil instituttet prioritere en stilling i religionsvitenskap med vekt på kristendom. Hvis det i denne runden ikke vil være rom for en slik stilling, må den vurderes i neste runde.

Denne prioriteringen og innretningene av stillingene er basert på de vedlagte strateginotatene fra fagmiljøene. Instituttrådet tok på sitt forrige møte fagstrategien i historie til etterretning. På grunn av en prekær underbemanning i økonomisk historie har fagmøtet i historie denne uke endret sin prioritering slik at dette fagfeltet settes foran middelalder og tidlig moderne tid.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet foretar følgende prioriteringer av stillinger som skal lyses ut i desember 2016:

- 1) Moderne politisk historie
- 2) Steinalderarkeologi
- 3) Økonomisk globalhistorie
- 4) Religionsvitenskap med vekt på islam
- 5) Middelalderhistorie
- 6) Politisk historie i tidlig moderne tid

Dersom budsjettsituasjonen skulle tilsi at flere stillinger kan utlyses vil instituttet prioritere en stilling i religionsvitenskap med vekt på kristendom. Hvis det i denne runden ikke vil være rom for en slik stilling, må den vurderes i neste runde.

Jan Heiret

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for fremmedspråk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Referanse

2016/4965-UNU

Dato

15.09.2016

Budsjett 2017 - utlysning av vitenskapelige stillinger

Fakultetsstyret vedtok budsjettforslag for 2017 i møte 06.09.16.

I budsjettforslaget er det lagt opp til at halvparten av stillingene som har blitt ledige i 2016 og 75 % av stillinger som blir ledige etter avgang i 2017 skal lyses ut. Før universitetsstyret har fordelt budsjettene for 2017 kan vi ikke si noe eksakt om antall stillinger som skal lyses ut. Antallet vil også være avhengig av om fakultetet får styrket basisbudsjettet fremover. Det er imidlertid viktig at vi får begynt utlysningene i og med at det vil ta tid før stillingene besettes. Det skal i løpet av vårsemesteret utarbeides en mer langsiktig faglig bemanningsplan.

Vi ber instituttene om en **begrunnet prioritering** av hvilke stillinger som bør lyses ut i slutten av 2016. Innspillene må behandles i instituttrådene før oversending til fakultetet.

På bakgrunn av instituttene begrunnede prioriteringer vil fakultetsstyret i møte 6.12.16 ta stilling til innenfor hvilke fagområder stillingene skal lyses ut.

Frist for innspill til fakultetet: 1.11.16.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Kopi:

Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Senter for vitenskapsteori

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR)

Reappointment of Position in European Stone Age Archaeology

Archaeological research at UiB is ranked among the 100 best world-wide, and is top-ranked in Norway according to QS World University Rankings. A key reason for this is our research and publications relating to the Stone Ages in Africa and Europe. Our BA and MA programs are among the largest and most popular at the faculty, and there is a high share of students who pass directly from BA to MA level.

The position in European Stone Age Archaeology is therefore one of the central positions of the discipline and in our teaching programs. The unforeseen move of two of the staff to the University Museum in 2015 coincided with a downturn in the faculty's economy. Simultaneously, archaeology was in the process of implementing a major overhaul of the BA program to make us more competitive, adapted to our then-existing 7 positions. The lack of a Stone Age position has already had negative consequences on the quality and recruitment of our study programs, and might lead to severe repercussions if the faculty does not reappoint this position at the earliest opportunity. The centrality of European Stone Age in our study programs merits that the reappointment of this position is made the first priority at AHKR.

Reasons for reappointment

1. **To keep up stable recruitment.** Archaeology has had a high and stable recruitment to both programs in the last ten years. A particular attraction for students wishing to study archaeology at UiB are the Stone Age courses. The BA program has had c. 35-40 new students each year. The MA program average 25 applicants, and we normally fill all our 15 annual spots. However, without a Stone Age position, we have in 2016 for the first time indications that students prefer other universities for their MA. This demonstrates clearly that a position in European Stone Age provides one of the pillars of our program.
2. **To keep up quality in supervision and field teaching.** High-quality supervision and field teaching, especially on masters level, requires expert knowledge within a time period. On average 24 BA, 30 MA and 15 PhD theses require supervision annually, and the MA program contains several weeks of field exercises, all of which has to be covered by a staff of 6. This situation thus requires both experts in each archaeological period, and a certain number of positions to handle the number of students.
3. **To liberate our courses from dependence on single teachers.** Some of our courses in the BA program, with only one current position in European archaeology before 500 BCE, are dependent on a single teacher. With a position in European Stone Age, these courses could be taught without substitute teachers during research leave (forskningstermin), as envisioned when the new program was planned in 2014-15.

4. **To make our students competitive on the job market.** The archaeology programs are education in a profession. Most former students get employment in the Norwegian cultural and heritage management administration, in museums, and as field archaeologists. This requires theoretical and practical knowledge, according to national heritage law, in **all** Norway's cultural periods, especially the Stone Age and up to the end of the Middle Ages.
5. **To recruit students to study and write about local finds.** Western Norway is exceptionally rich in Stone Age material, and only UiB provides education programs in archaeology in this region (the other Norwegian programs being offered at UiO, NTNU and UiT).

Consequences if not reappointed

1. **Loss of students, less recruitment.** If archaeology at Bergen cannot provide an education in the full spectrum of time periods, in particular Stone Age, students will move to other universities where full coverage of periods is offered. We have already observed a loss of BA students from first to second semester in the specialization, most probably because we could not offer full coverage of European Stone Age. There are also complaints from MA students who want to write their theses on Stone Age material. Different periods in archaeology require different skills and practical experience in "reading" the material. It could be compared to European languages: even though related, it is still impossible for a professor in French to teach a class in Russian.
2. **Less project applications and scientific publication.** Currently, with a staff of 6, we teach and supervise more than the norm, due to having about 100 students in the BA program, 30 students in the MA program, and 15 PhD students. Field teaching is also very time-consuming and demanding. In the long run this will have a cumulative negative effect on the possibility for the staff to have enough time for research and publication.

Bergen, 10 October 2016

Simon Malmberg
fagkoordinator, Professor of Classical Archaeology

Christopher S. Henshilwood
Professor of African Stone Age Archaeology

Lars Forsberg
Professor of European Bronze Age Archaeology

Randi Barndon
Associate Professor of European Iron Age Archaeology

Sæbjørg W. Nordeide
Professor of Medieval Archaeology

Ramona Harrison
Associate Professor of Archaeological Method and Osteology

Attachment: Advertisement text of the position in European Stone Age Archaeology

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Øysteinsgate 1
Rom 311

simon.malmberg@uib.no
www.uib.no/persons/simon.malmberg
Telefon 55 58 22 00

Fagstrategi for historie 2016-2020

Følgende personer kan gå av for aldersgrensen i kommende periode.

Tore Grønlie (moderne) mai 2016

Nils Kolle (moderne) januar 2017

Anders Bjørkelo (midtøsten/muslimske Afrika) februar 2017

Eldbjørg Haug (middelalder) juni 2017

Harm Schröter (moderne økonomisk) august 2018

Christian Meyer (antikken) august 2020

Overordnede prinsipper

Historiefaget ved AHKR skal tilby forskningsbasert undervisning i alle de tradisjonelle periodene. Samtidig skal fagstrategien sikre videreføring av forsknings- og undervisningstema der vi har opparbeidet særskilt kompetanse – og åpne for fornyelse, både tematisk, geografisk og med hensyn til perspektiver og metodikk.

Slik sett er det fire dimensjoner som kan legges til grunn for en helhetlig fagstrategi; periode/tidsspenn, tema, geografisk rom og teoretisk/metodisk perspektiv. Det vil ikke være mulig å dekke en ideell bredde av alle disse dimensjonene og det må også prioriteres mellom målene om å videreføre eksisterende kompetanseområder og fornyelse.

Fagstrategien for 2016-2020 legger størst vekt på *periode/tidsspenn* slik at fagmiljøet samlet sett skal dekke alle de tradisjonelle periodene. Deretter vil det legges vekt på enten *tema* eller *geografisk rom*. En fruktbar bredde i *teoretisk/metodiske perspektiv* forutsettes å bli oppfylt i kraft av størrelsen på staben. For å kunne dekke et best mulig spekter av dimensjoner og oppnå flest mulig av de overordnede prinsippene vil fagstrategien bli utformet slik at den kan justeres etter hvert som det blir klart hvilken kompetanse fagmiljøet får tilført ved de kommende nyansettelsene.

Fagstrategien legger til grunn en mal for minimumsbemanning i eldre historie slik at antikken skal ha to stillinger og middelalder og tidlig moderne tid skal ha tre stillinger hver. Stillingen i eldre globalhistorie inngår i denne malen. I og med at den som er ansatt i denne stillingen har sitt tyngdepunkt i antikken regnes stillingen som del av minimumsbemanningen i perioden.

Innenfor rammene som gis av periode/tidsspenn, tema eller geografisk rom skal stillingene defineres slik at det åpnes for en bredest mulig søkermasse.

Prioritert liste over nye stillinger

1) Moderne historie

Moderne politisk historie: Stat, styring og politiske systemer Med følgende elementer i utlysningsteksten:

Norge har etter 1945 i økende grad blitt trukket inn i europeiske og internasjonale politiske og juridiske overenskomster og avtaler som på viktige måter legger rammer for statlig styring og politikktutforming på det nasjonale nivået. AHKR har behov for å styrke den historiske forskningskompetansen på feltet stat, styring og politiske systemer, med hovedvekt på perioden etter 1945.

Søkere med kompetanse i norsk historie vil bli foretrukket. Søkere som i sin forskning har

anlagt transnasjonale og/eller komparative perspektiver vil ha en fordel.
Stillingen lyses ut så snart fakultetsstyret gir klarsignal.

2/3) Middelalder og Tidlig moderne tid

En stilling i middelalderhistorie lyses ut uten geografisk, periodisk, tematisk eller teoretisk/metodisk spesifisering. En stilling i tidlig moderne tid, rette mot europeisk politisk historie, med spesiell vekt på nord-europeisk historie. Stillingene ønskes lyst ut med sikte på tilsetning i 2017.

4) Økonomisk globalhistorie/ Økonomisk historie med et globalt perspektiv

Stillingen spesifiseres mot økonomiske globaliseringsprosesser etter 1800 og ønskes utlyst med sikte på tilsetning i 2018.

5) «Ikke-europeisk historie»

Stillingen ønskes utlyst med sikte på tilsetning i 2018. Fagmøtet tar senere stilling hvordan stillingen skal spesifiseres

6) Moderne historie

Stillingen ønskes utlyst lyses ut med sikte på tilsetning senest i 2020. Hvorvidt og evt. hvordan stillingen skal spesifiseres avhenger av fagmiljøets kompetanseprofil og strategiske planer på utlysningstidspunktet.

Bemanningsplan og fagstrategi 2016-2020

Kulturvitenskap

Kulturvitenskap arbeider med hverdagskulturens uttrykksformer, forestillingsverdener og tolkingsmønstre. Kulturvitenskapen viderefører en etnofolkloristisk kunnskapstradisjon. Det vil si at faget arbeider med både historisk materiale og samtidsmateriale, og driver både med kulturanalyse og kulturhistorie. Faget har lenge vært inne i en konsolideringsprosess etter at etnologi, folkloristikk og kulturvern og kulturformidling ble slått sammen til ett undervisningsfag på tidlig 2000-tall. Denne konsolideringsfasen er nå tilbakelagt, og faget fremstår som et samlet og helhetlig undervisningsfag.

Det siste fem årene har faget også vært gjennom et generasjonsskifte. Fire av de ansatte har gått av med pensjon: Bente Gullveig Alver (2011), Wigdis Espeland (2014), Nils Gilje (2015) og Torunn Selberg (2016). Samtidig har det vært to nytilsetninger: Tone Hellesund (2014) og Kyrre Kverndokk (2015). I dette generasjonsskiftet har faget altså mistet to stillinger. Vi har med dette mistet vesentlig kompetanse i feltene folkelig religiøsitet og alternativ medisin, folkekunst og vitenskapsteori. Samtidig har nytilsettingene gjort at faget har videreført kompetansen i folkloristikk, populærkultur, minnepolitikk, mens kompetansen i seksualitets- og kjønnsforskning er styrket. I årene framover vil vi ha behov for å sikre kunnskapsbasen for vår utdanning av personell til museums- og kulturarvssektoren. Det innebærer styrking av kompetansen innenfor museologi, historie- og minneforståelse, men også innen dokumentasjon og analyse av kvalitativt forskningsmateriale.

Samfunnsbehov

Fra 2015 er UiB det eneste universitetet i Norge som tilbyr en egen MA-utdanning i kulturvitenskap. Dermed har faget et særskilt ansvar i å videreføre den etnofolkloristiske kunnskapstradisjonen. Det gjelder dels forsknings- og undervisningskompetanse om den eldre folkekulturen, men det gjelder i like stor grad undervisnings- og forskningskompetanse om samtidens kulturelle prosesser.

Fagtradisjonen representerer perspektiver som vil være verdifulle for forståelsen av de komplekse kulturprosessene som kjennetegner dagens virkelighet.

Kulturvitenskapen er videre leverandør av kunnskapsgrunnlaget for det som kan kalles kulturarvssektoren – særlig for de kulturhistoriske museene og for kulturminnevernet. Og faget utdanner kvalifisert personell til denne sektoren. Faget fyller slik sett en viktig samfunnsfunksjon, og det har i dag et nært og godt samarbeid med lokale, regionale og nasjonale aktører i denne sektoren. I årene framover ønsker vi imidlertid å styrke arbeidslivsrelevansen mot denne sektoren ytterligere. Det innebærer for det første at vi må opprettholde en kulturhistorisk fenomenkompetanse, samtidig som vi bør styrke den museologiske kompetansen.

Kompetanse i feltmetodikk og kulturfaglig samtidsdokumentasjon har lenge tilhørt fagets kjernekompetanse. Faget har her en unik nasjonal posisjon. Slik kompetanse er etterspurt i museumssektoren, samtidig som det er sentral kulturvitenskapelig kunnskap i dagens tverrfaglige forskningssamfunn. Fagmiljøet ønsker å styrke denne kompetansen, og samtidig å kunne aktivere Etnofolkloristisk arkiv som et levende og aktivt forskningsarkiv. Det vil si både å ivareta det materiale som allerede er samlet inn, og bruke arkivet som et sted for arkivering av fremtidig innsamlet materiale.

I løpet av de neste årene ønsker derfor fagmiljøet å lyse ut to stillinger

Prioriterte stillinger

1: Museologi

Kunnskap om og perspektiver på museumssektoren representerer et sentralt felt innenfor faget, og det gir en viktig kontaktflate mot arbeidslivet. Kulturvitenskapelige perspektiver på museene tar utgangspunkt i problemområder som materialitet, minnepolitikk, kulturarvprosesser, tradisjonalisering og historieforståelse. Denne

innretningen skal både gi forståelse av museenes generelle samfunnsrolle og hvordan museumsinstitusjonen fungerer i sine funksjoner som samlings-, forsknings- og formidlingsinstitusjoner.

2: Dokumentasjonsmetoder, samling, tradisjonsarkiv

Dokumentasjon av kulturuttrykk for egen og fremtidig forskning har alltid stått sentralt i kulturvitenskapen. Det kulturvitenskapelige miljøet ved UiB har hatt en særlig metodisk styrke i kulturfaglig, kvalitativ samtidsdokumentasjon. Fagmiljøet ønsker å styrke denne kompetansen. I kulturvitenskaplig arbeid har feltarbeid og kvalitativ metode gått i hånd med bevaring og ordning av materialet i samlinger og såkalte tradisjonsarkiver, der materialet er bevart for ettertiden. Dette arbeidet krever særegne kunnskaper om etikk og arkivale praksiser. Det innebærer også en særlig form for minneproblematikk, en teoretisk kompetanse som må ivaretaes som grunnlag for en innsats på dette feltet.

Religionsvitenskap: Umiddelbare stillingsbehov og behov på lengre sikt

Religionsvitenskap er i en svært vanskelig situasjon fordi to stillinger er i ferd med å bli ledige (Endsjø og Natvig). Dette vil skape en akutt mangel på undervisningsressurser på spesifikke fagområder (islam og kristendom) samt problemer med å ha tilstrekkelig med folk til å dekke undervisningen mer generelt.

De to stillingene som vi trenger å få utlyst, er stillinger med kompetanse på henholdsvis islam og kristendom. Islam og kristendom er begge religioner med global utbredelse og milliarder av tilhengere. Kompetanse på disse religionene er hjørnesteiner i faget, både når det gjelder forskning og undervisning, og stillinger på disse områdene er det derfor helt nødvendig å få på plass.

1) Stilling i islam

Religionsvitenskap har et obligatorisk emne på 100-nivå der islam er et kjerneområde (RELV 102) og et eget spesialiseringsemne på islam på bachelor- og masternivå (RELV 235 og RELV 335). Erfaring tilsier at en hoveddel av studenter på religionsvitenskap vil komme til å undervise i skolen, og at faget fortsetter å ha kompetanse på islam er derfor helt vesentlig i forhold til dette. Kunnskaper om islam er også svært nyttige i forhold til mange andre arbeidsplasser.

En rekke endringer som vi ser i dagens samfunn, henger blant annet sammen med utviklingen av islam. Også når det gjelder den religiøse utviklingen i Norge er islam en vesentlig komponent. Islam er rett og slett en så viktig religion at det ikke går an å la være å dekke dette feltet i et religionsvitenskapelig fagmiljø. Denne religionens synlighet i verden og i media gjør også at islam er et tema som mange ønsker å lære mer om. Det vil altså tiltrekke studenter. En islamstilling i religionsvitenskap vil dessuten bidra til fakultetets portefølje med forskning på Midt-Østen, og stillingsinnehaveren vil også være en samarbeidspartner for historikere på AHKR.

Når det gjelder utformingen av stillingen, ønsker fagmiljøet en forsker med islam som spesialfelt og doktorgrad i religionsvitenskap eller tilsvarende.

2) Stilling i kristendom

Religionsvitenskap har et obligatorisk emne på 100-nivå der kristendom er et kjerneområde (RELV 102) og flere emner på bachelor- og master-nivå der kristendom inngår som en betydelig komponent. I skolen dreier i dag om lag halvparten av KRLE-faget seg om kristendom. I den videregående skole inkluderer tre av fire hoved-emner i faget ”Religion og etikk” kristendom, og i utviklingen av lektorprogrammet vil en stilling i kristendom være vesentlig. Det er altså helt nødvendig å gi studentene kompetanse i kristendom for at de skal kunne undervise i religionsfaget i skolen. Undervisning i kristendom er også nødvendig for at studenter som har tenkt å bli lærere, skal ønske å ta faget på universitetet.

Kristendom er en del av det større globale religionsbilde og den religion i verden som har flest tilhengere. Det er dermed umulig å tenke seg et religionsvitenskapelig fag som ikke har kjernekompetanse på dette området. En stilling med kompetanse i kristendom vil også være nyttig i forhold til andre fag og forskningsområder på fakultetet og på AHKR, for eksempel Middelalderforskning og forskning på Protestantisme.

Når det gjelder utformingen av stillingen, ønsker fagmiljøet en forsker med kristendom som spesialfelt og doktorgrad eller tilsvarende i religionsvitenskap.

Faget har for øyeblikket to stillinger med kompetanse i antikkens og senantikkens religionshistorie (Gilhus og Thomassen). Stillingene blir vakante i 2021, og behovet for kompetanse på dette området vil da melde seg. For ytterligere å styrke fagets globale og komparative profil vil stillinger i norrøn religion og i østasiatiske religioner bli de neste prioriteter.